

16.1.2020

VN/14302/2019

Jakelussa mainitut

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende Ilmastolain uudistamista valmistelevan työryhmän asettaminen

Asettaminen

Ympäristöministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ehdotusta ilmastolain (609/2015) uudistamiseksi.

Toimikausi

1.1.2020 - 30.11.2020.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on valmistella tarvittavia keskeisiä muutoksia nykyiseen ilmastolakiin. Työryhmän työn edistymistä ja keskeisiä sääntelyvaihtoehtoja esitellään ilmasto- ja energiapoliittiselle ministerityöryhmälle. Ministerityöryhmä on valmistelun tukena ja tekee ilmastolakia koskevat keskeiset linjaukset.

Kuuleminen

Työryhmän on kuultava tahoja, joita valmisteltavat ehdotukset voivat koskea. Lisäksi työryhmä voi kutsua kuultavaksi asiantuntijoita. Kuulemiset voidaan toteuttaa yhdessä myös muiden ympäristöministeriössä olevien lainsäädäntö- ja muiden hankkeiden kanssa.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Ympäristönsuojeluosaston ylijohtaja Leena Ylä-Mononen

Varapuheenjohtaja:

Ilmastoyksikön päällikkö Jarmo Muurman

Ohjausryhmän jäsenet:

Erityisasiantuntija Eleonoora Eilittä, liikenne- ja viestintäministeriö
 Metsäneuvos Heikki Granholm, maa- ja metsätalousministeriö
 Neuvotteleva virkamies Birgitta Vainio-Mattila, maa- ja metsätalousministeriö
 Neuvotteleva virkamies Kaisa Tiusanen, oikeusministeriö
 Teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen, työ- ja elinkeinoministeriö
 Erityisasiantuntija Emilie Yliheljo, työ- ja elinkeinoministeriö
 Neuvotteleva virkamies Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö
 Erityisasiantuntija Ilari Valjus, valtiovarainministeriö
 Ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö

Työryhmän sihteereinä toimivat hallitussihteeri Karoliina Anttonen ja erityisasiantuntija Elina Vaara.

Tausta

Ilmastomuutos on aikamme suurin ympäristöhaaste. Pariisin sopimuksen tavoitteena on rajata lämpötilan nousu kahteen asteeseen ja tavoitella rajoittamista puoleentoista asteeseen. Aikaikkuna tämän tavoitteen saavuttamiseen umpeutuu kovaa vauhtia. Ilmastomuutoksen hillinnän kiireellisyyden vuoksi Suomessa on otettu käyttöön kunnianhimoiset ilmastotavoitteet: tarkoituksena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Ilmastolaki on keskeisessä roolissa tavoitteen saavuttamisessa.

Ilmastolaki on astunut voimaan vuonna 2015. Luonteeltaan ilmastolaki on puitelaki eli se velvoittaa vain viranomaisia. Nykyisen lain merkittävin ohjauskeino on ilmastopolitiinen suunnittelujärjestelmä, joka koostuu kolmesta eri suunnitelmasta: keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnitelmista ja kansallisesta sopeutumisen suunnitelmasta.

Suunnittelujärjestelmän lisäksi lain tavoitteena on vahvistaa eduskunnan ja yleisön mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa Suomen ilmastopolitiikkaan. Ilmastopoliittiset suunnitelmat tulee valmistella avoimesti kansalaisia ja sidosryhmiä kuunnellen ja hallituksen on ilmastolain mukaan raportoitava eduskunnalle suunnitelmien toteutumisesta vuosittain ilmastovuosikertomuksella.

Jotta hiilineutraalius ja muut sitovat kansainväliset ja EU-tason ilmastotavoitteet saavutettaisiin, ilmastolakia tulee tarkastella uudelleen. Hallitusohjelman mukaan ilmastolain ohjausvaikutuksia vahvistetaan nykyisestä. Lakia päivitetään siten, että tavoite hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä toteutuu. Vuoden 2050 tavoite päivitetään ja lakiin lisätään hiilineutraaliuspolkua vastaavat päästö- vähennystavoitteet vuosille 2030 ja 2040. Ilmastolakiin otetaan mukaan myös maankäyttösektori sekä hiilinielujen vahvistamista koskeva tavoite.

Tavoitteet

Ilmastolain uudistuksen tavoitteena on vahvistaa kansallista ilmastolainsäädäntöä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi tavoitteena on selkeyttää ilmastolain roolia ilmastopolitiikassa ja vahvistaa sen kytkentöjä muuhun sääntelyyn ja ympäristölainsäädäntöön. Ilmastomuutoksen yhteyskunnallisen merkityksen vuoksi, hankkeessa otetaan erityisesti huomioon kansalaiset, kansalaisjärjestöt ja ilmastomuutoksen haitallisille vaikutuksille herkäät ryhmät. Erityistä huomiota kiinnitetään mm. perus- ja ihmisoikeuskysymyksiin ja ilmastolain läpileikkaavuuteen sääntelyinstrumenttina.

Työryhmän kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkатыönä ja kukin organisaatio maksaa osallistujiensa matkakulut. Työryhmän menot maksetaan momentilta 35010101.

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Neuvotteleva virkamies

Tuija Talsi